

Zadanie 1. (0 – 2)

Siostry Ala i Iza zmierzyły na mapach o różnych skalach, odległość między tymi samymi miejscowościami, które mają być celem letnich, rodzinnych wędrówek.

W terenie te miejscowości oddalone są od siebie o 20 km. Ala po zmierzeniu otrzymała wynik 40 cm, a Iza 10 cm.

Spośród podanych skal wybierz te, w których wykonano mapy, wykorzystane przez Alę i Izę do pomiaru odległości.

Wybrane skale map zapisz we wskazanym miejscu.

A. 1:260 000; B. 1:300 000; C. 1:50 000; D. 1:5 000 000; E. 1:150 000; F. 1:750 000;

G. 1:715 000; H. 1:200 000;

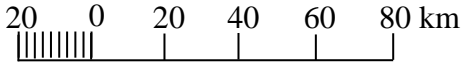
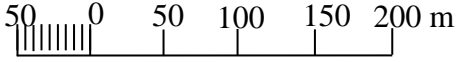
Skala mapy Ali:

Skala mapy Izy:

Zadanie 2. (0 – 5)

W tabeli zapisano rodzaje skal – liczbową, mianowaną, podziałkę liniową.

a) Uzupełnij tabelę wpisując przeliczone skale w odpowiednie komórki tabeli.

L p.	Rodzaje skal		
	liczbowa	mianowana	podziałka liniowa
1.		1 cm – 4 km	
2.			
3.	1: 25 000		
4.			

b) Uporządkuj skale z zadania nr 2a od największej do najmniejszej.

.....,,,

Zadanie 3. (0 – 1)

Wolontariusze w ramach projektu „Od Helu po halny”, w celu charytatywnym przemierzali 841,5 km. Ta odległość zmierzona na mapie wyniosła 93,5 cm.

Oblicz skalę liczbową mapy, na której dokonano pomiaru.

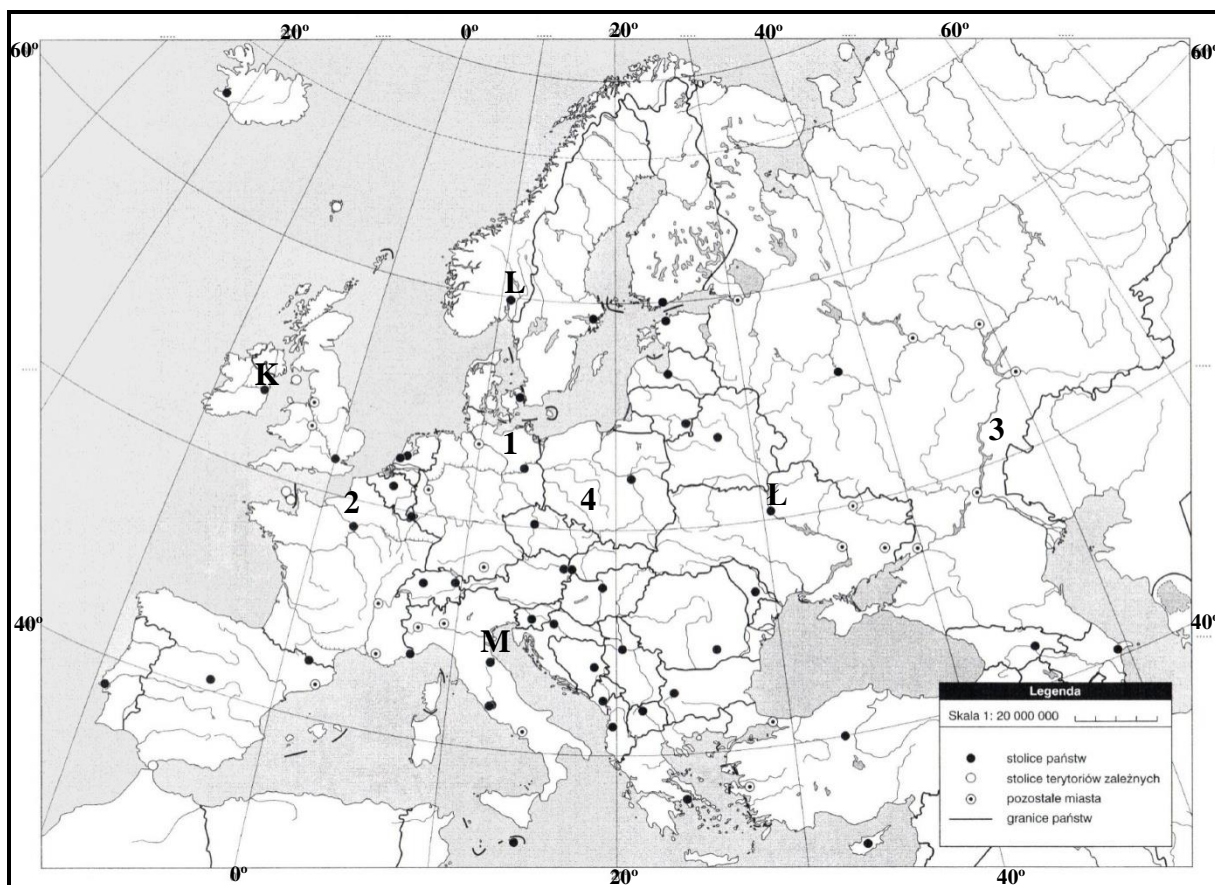
Miejsce na obliczenia:

Odpowiedź:

Mapa do zadań nr 4 i 5.

Zadanie 4. (0 – 2)

Na mapie konturowej Europy literami od K do M oznaczono wybrane obiekty geograficzne.

www. google.pl

Przyporządkuj każdemu z obiektów właściwą wartość współrzędnych geograficznych. Odpowiedź zapisz we wskazanym miejscu.

Wartości współrzędnych geograficznych wybierz spośród podanych:

A. 64° 09'N; 21° 58'W;	B. 59° 56'N; 10° 45'E;
C. 41° 20'N; 19° 50'E;	D. 53° 21'N; 6° 18'W;
E. 43° 55'N; 12° 28'E;	F. 50° 26'N; 30° 31'E.

Uwaga – nie wszystkie wartości współrzędnych geograficznych podlegają przyporządkowaniu.

K –	L –	Ł –	M –
------------	------------	------------	------------

Zadanie 5. (0 – 1)

Na mapie konturowej Europy numerami od 1 do 4 oznaczono wybrane rzeki.

Podkreśl wiersz, w którym zapisano właściwe numery i nazwy rzek, do których kolejno dotrzesz, wędrując ze wschodu na zachód Europy.

- A. Dniepr – 3, Wisła – 4, Łaba – 1, Sekwana – 2,
 B. Wołga – 3, Wisła – 1, Łaba – 4, Sekwana – 2,
 C. Wołga – 3, Łaba – 4, Odra – 1, Sekwana – 2,
 D. Wołga – 3, Odra – 4, Łaba – 1, Sekwana – 2.

Zadanie 6. (0 – 1)

Pewien podróżnik w czasie swej wyprawy dookoła świata na swoim blogu napisał, że po przekroczeniu międzynarodowej linii zmiany daty stracił jeden dzień.

Podkreśl odpowiedź, która poprawnie wyjaśnia stratę jednego dnia po przekroczeniu międzynarodowej linii zmiany daty.

Podróżnik stracił jeden dzień,	ponieważ wędrował	A. zgodnie z ruchem obrotu Ziemi wokół własnej osi i przekraczał międzynarodową linię zmiany daty od strony półkuli wschodniej.
		B. w kierunku przeciwnym do kierunku obrotu Ziemi wokół własnej osi i przekraczał międzynarodową linię zmiany daty od strony półkuli wschodniej.
		C. w kierunku przeciwnym do kierunku obrotu Ziemi wokół własnej osi i przekraczał międzynarodową linię zmiany daty od strony półkuli zachodniej.

Zadanie 7. (0 – 2)

W tabeli zapisano informacje dotyczące następujących stolic: Zagrzebia ($45^{\circ}48'N$; $16^{\circ}00'E$), Moskwy ($55^{\circ}45'N$; $37^{\circ}35'E$) i Paryża ($48^{\circ}52'N$; $2^{\circ}20'E$).

Jeżeli dana informacja jest prawdziwa – skreśl literę P, a jeżeli fałszywa – literę F.

W czasie, w którym rozgrywano mecz Chorwacja – Francja, czyli 15 lipca, w Paryżu dzień był krótszy niż w Zagrzebiu.	P	F
Zagrzeb, Moskwa i Paryż leżą w tej samej strefie oświetlenia Ziemi.	P	F
W czasie jednej godziny oglądania meczu piłkarskiego, na skutek ruchu obrotowego Ziemi dłuższą drogę przebyli mieszkańcy Zagrzebia niż Paryża.	P	F
W dniu, w którym rozegrano mecz Chorwacja – Francja, Słońce w momencie górowania świeciło najniżej nad horyzontem Moskwy.	P	F

Zadanie 8. (0 – 4)

Na fotografiach strzałkami oznaczono formy, które powstały w wyniku działalności wybranych czynników rzeźbotwórczych.

W tabeli zapisano numery zdjęć i rodzaj informacji do uzupełnienia.

www.epodreczniki.pl

<https://pl.wikipedia.org>

<https://pl.wikipedia.org>

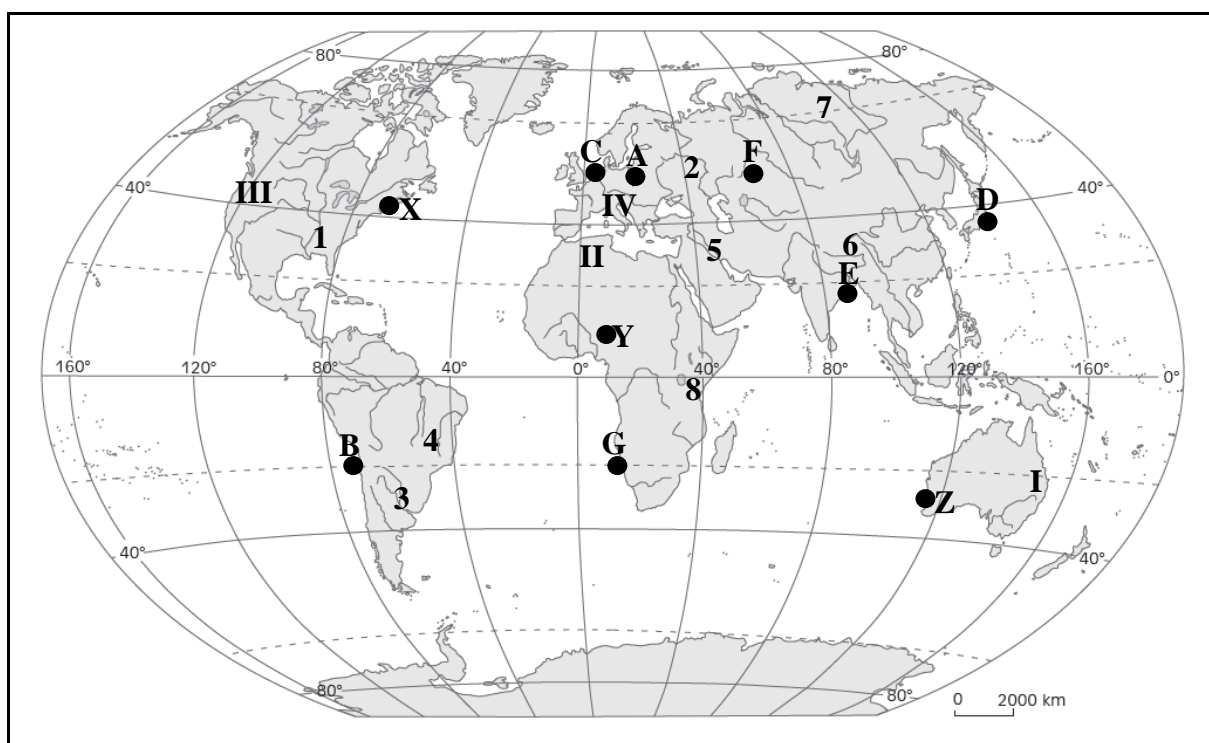
Na podstawie fotografii uzupełnij tabelę, wpisując w puste komórki nazwę właściwego czynnika, procesu i formy tak, aby powstał układ przyczynowo – skutkowy.

Numer fotografii	Czynnik	Proces	Forma
1.			
2.			
3.			

Mapa do zadania 9, 10 i 11.

Zadanie 9. (0 – 4)

Na mapie konturowej świata numerami od 1 do 8 zaznaczono wybrane niziny i wyżyny.

www.sredniawski.pl

a) Podkreśl zestaw, w którym zapisano tylko wyżyny.

- A. 1, 2, 4, 8, B. 4, 5, 6, 7, C. 2, 3, 4, 6, D. 4, 6, 7, 8,

b) Na mapie konturowej świata numerami od I do IV zaznaczono wybrane łańcuchy górskie. Pogrupuj zaznaczone łańcuchy górskie według kryterium ich przebiegu – południkowy albo równoleżnikowy.

Przebieg południkowy: łańcuchy górskie oznaczone numerami i

Przebieg równoleżnikowy: łańcuchy górskie oznaczone numerami i

c) Zapisz nazwy geograficzne łańcuchów górskich oznaczonych numerami I i II.

I.....

II

Zadanie 10. (0 – 2)

Na mapie konturowej świata literami od A do G zaznaczono wybrane stacje meteorologiczne.

Uzupełnij zdania, wpisując w zaznaczone miejsca właściwe oznaczenia literowe stacji meteorologicznych.

Które ze stacji meteorologicznych, zlokalizowanych na mapie konturowej, spełniają następujące warunki:

- Są położone w strefie z monsunową odmianą klimatu:,
- Głównym czynnikiem różnicującym cechy klimatu jest ich odległość od oceanu:,,
- Są położone na obszarach, na których w wyniku wpływu zimnych prądów morskich opady są małe lub występują sporadycznie:,

Zadanie 11. (0 – 1)

Na mapie konturowej literami X, Y, Z oznaczono wybrane stacje meteorologiczne, a w tabeli zapisano dane meteorologiczne z tych stacji – średnie miesięczne wartości temperatury powietrza (t) oraz sumy miesięczne opadów atmosferycznych (o).

Stacja	⁰ C	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
	mm												
M	t	23,3	24,7	27,2	28,6	27,0	25,3	24,1	23,3	24,4	25,3	24,1	23,0
	o	2	3	13	64	150	180	216	302	269	74	3	2
N	t	23,4	23,9	22,2	19,2	16,1	13,7	13,1	13,5	14,7	16,3	19,2	21,5
	o	7	12	22	52	125	192	183	135	69	54	23	15
O	t	0,9	0,9	4,9	10,7	16,7	21,9	24,9	24,1	24,0	14,8	8,6	2,4
	o	84	78	107	91	91	86	94	129	100	86	91	86

Mizerski W., Żukowski J., i inni, 2014, *Tablice geograficzne*. Adamantan, Warszawa

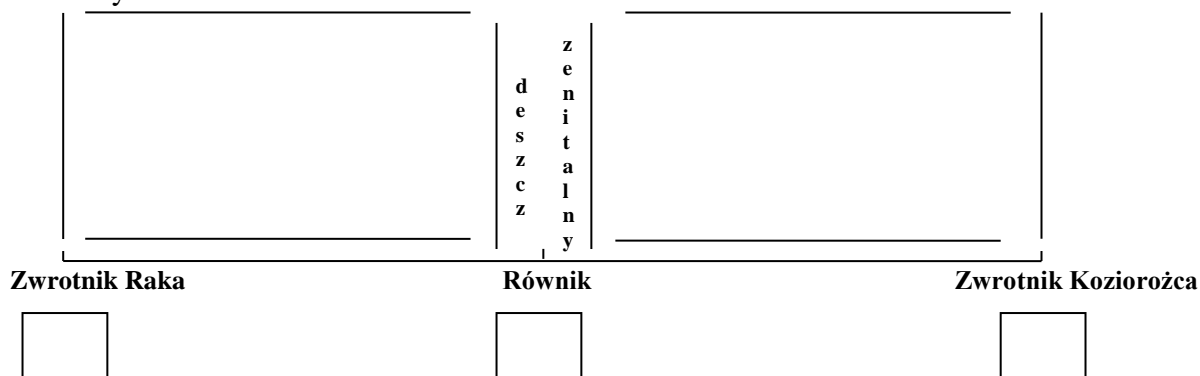
Podkreśl poprawną odpowiedź.

Klimat podzwrotnikowy typu śródziemnomorskiego przedstawiają dane meteorologiczne ze stacji:

M	zaznaczonej na mapie literą	X
N		Y
O		Z

Zadanie 12. (0 – 3)

Na schemacie cyrkulacji powietrza w strefach międzyzwrotnikowych przedstawiono wybrane elementy.

Uzupełnij schemat tak, aby przedstawiał cyrkulację powietrza w strefach międzyzwrotnikowych.

W celu uzupełnienia schematu postępuj następująco:

- a) wpisz w wyznaczone pola litery N (niżej) i W (wyżej),
- b) narysuj groty strzałek tak, aby pokazywały kierunek ruchu powietrza,
- c) narysuj groty strzałek obrazujących kierunki pasatów i wpisz nazwę „pasat” obok odpowiednich strzałek.

Zadanie 13. (0 – 2)

W ramach zajęć w Kole Geograficznym, wraz z rówieśnikami w pierwszych dniach września prowadziłeś obserwacje widomej drogi Słońca oraz obserwacje długości cienia rzucanego przez gnomon.

W zdaniach, w których opisano obserwacje, skreśl błędne informacje.

- A. Wtedy gdy Słońce znajdowało się najniżej nad horyzontem cień gnomonu był *najkrótszy / najdłuższy*.
- B. W miarę zbliżania się momentu górowania Słońca długość cienia *rosła / malała*.
- C. W momencie południa słonecznego cień gnomonu był *najdłuższy / najkrótszy*.

Zadanie 14. (0 – 1)

Na fotografii przedstawiono osad, który powstaje w czasie mroźnej i mglistej pogody .

<https://pl.wikipedia.org>

Podkreśl poprawną nazwę osadu przedstawionego na fotografii.

- A. Szron, B. szadź, C. gołoledź.

Zadanie 15. (0 – 3)

Alicja lubi obserwować i mierzyć wybrane składniki pogody. Na fotografiach przedstawiono przyrządy, z których korzysta Alicja, prowadząc obserwacje.

A

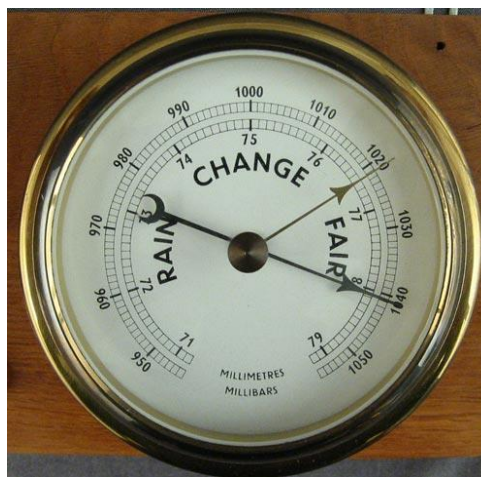
<http://stacjameteo.pl>
<https://pl.wikipedia.org>

B

<http://klimat.czn.uj.edu>

C

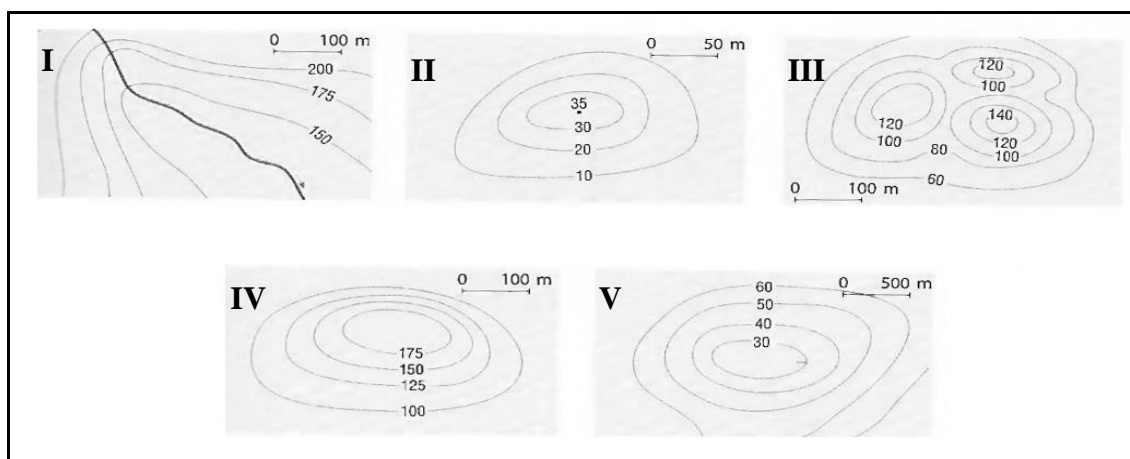

Zapisz w tabeli informacje o przyrządach oznaczonych literami A, B, C – ich nazwę, składnik pogody, który mierzą i jednostkę pomiaru.

Litera, którą oznaczono przyrząd	Nazwa przyrządu	Składnik pogody	Jednostka pomiaru
A.			
B.			
C.			

Zadanie 16. (0 – 1)

Na fragmentach map poziomicowych przedstawiono formy terenu.

Kop J., Kucharska M., Witek – Nowakowska A., 2015, *Świat bez tajemnic*. Nowa Era & PWN. Warszawa

Podkreśl zestaw cyfr, którymi oznaczono tylko formy wypukłe.

A. I; IV; V;

B. II; III; IV;

C. I; III; V;

D. II; III; V;

Zadanie 17. (0 – 3)

W tekście o wyprawie Ferdynanda Magellana w poszukiwaniu drogi do Indii zamieszczono trzy błędne informacje.

Ferdynand Magellan w 1519 roku wyruszył na wyprawę w poszukiwaniu zachodniej drogi do Indii. Z pięciu statków, które wchodziły w skład jego floty, po prawie trzech latach trwania wyprawy, powrócił tylko jeden. Odkrywcą płynął na zachód, pokonując Przesmyk Panamski i ocean, któremu nadał nazwę Spokojny. Gdy wyprawa dotarła do Wyspy Mactan na Filipinach, w walce z tubylcami zginął Ferdynand Magellan. Poszukiwania zachodniej drogi kontynuowano pod innym dowództwem. Po wielu trudach, odkrywcy osiągnęli wymarzony cel – Indie. Powrót do kraju, z którego wyruszyli, do Portugalii, był ich wielkim osiągnięciem, gdyż opłynęli Ziemię, a tym samym odkryli, że jest ona okrągła, ale znacznie większa niż sądzono.

Na podstawie analizy treści tekstu i własnej wiedzy, zapisz w tabeli informacje błędne oraz ich poprawne brzmienie.

Postępuj według wzoru:

informacja błędna

Z wyprawy powróciły
trzy statki.

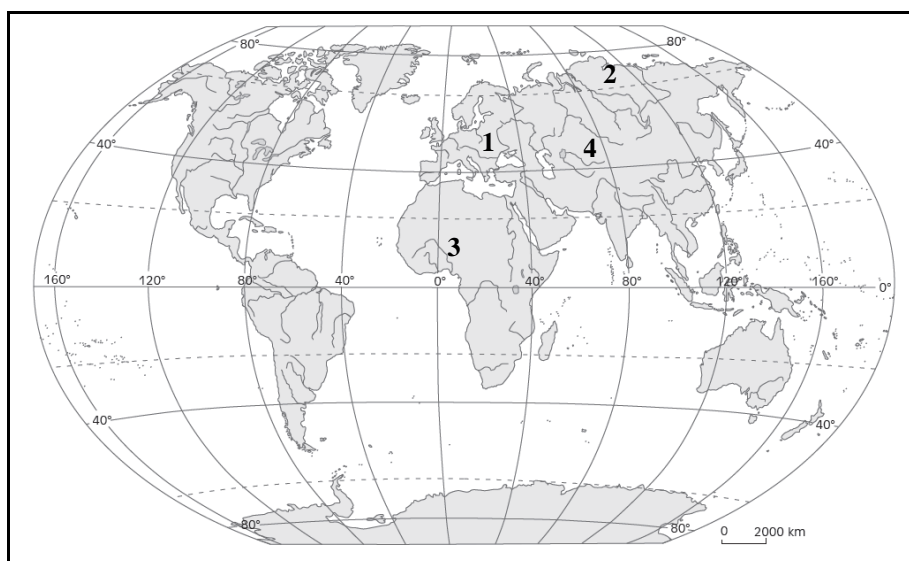
informacja poprawna

Z wyprawy powrócił
jeden statek.

Informacje błędne	Informacje poprawne
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Zadanie 18. (0 – 2)

Na mapie konturowej świata cyframi 1 – 4 zaznaczono miejsca, w których występują wybrane krajobrazy.

Na podstawie podanych w tabeli informacji, zapisz nazwy krajobrazów oraz numery, którymi oznaczono je na mapie.

Nazwy krajobrazów wybierz spośród podanych: **A.** sawanna, **B.** step, **C.** tajga, **D.** tundra.

Uwaga – nie wszystkie nazwy krajobrazów i numery na mapie podlegają przyporządkowaniu.

Cechy krajobrazów	Nazwa krajobrazu	Numer na mapie
W tej strefie roślinnej drzewa i kępy krzewów występują rzadko. Przede wszystkim rosną w niej trawy, np. ostnice i kostrzewy oraz różne byliny, w tym rośliny cebulkowe i kłacze.		
Roślinność tej strefy nie jest wysoka. Rosną tutaj karłowate drzewa, np. wierzba i brzoza, a także wrzosa, borówki, gatunki kwiatów, np. jaskry, oraz mchy i porosty.		